

BULAGE 8

Onderwerp	Maat-regel	Opmerkingen
Dudemirdum 22 september 2020		
1. Maak "goede" producten goedkoper	11	"Goede producten" dragen bij aan een hogere mate van circulariteit op de R-ladder. Deze bewustwording keert terug in de communicatie over afval en grondstoffen. Lokale overheden als gemeenten kunnen echter geen bijdrage leveren aan goedkopere producten.
2. Milieuvriendelijk abonnement container reiniging.		Wilt u uw container reinigen dan vinden we dat mooi. Onze inwoners kunnen dit prima zelf organiseren en zijn daarmee vaak goedkoper uit.
3. In gesprek met Jongeren: Preventie en inzicht helpt	11	De gemeente neemt deel aan www.samenhalenwealleseruit.nl en www.scheidadvies.nl . Deze campagnes zijn zichtbaar via Twitter, Instagram, TikTok en Facebook. Preventie en inzicht voor jongeren zal worden uitgebreid via de scholen met de educatieprogramma's van Groen Doen en Ho! Net yn 'e Kliko!
4. Ruimere openingstijden voor grof vuil	4	Als tijdelijke maatregel zijn de milieuterreinen in Joure en Lemmer sinds april 2020 al om 10 uur open. Dit om de drukte te spreiden in verband met het coronavirus. We merken een grotere spreiding van het aantal bezoekers. Die verruiming van de openingstijden wordt in algemene zin positief ontvangen. We ontvangen niet alleen meer bezoekers maar ook meer grondstoffen. Deze maatregel maakt onderdeel uit van het grondstof beleidsplan.
5. Bedrijven aanspreken		Bedrijfsafval wordt op onze milieuterreinen niet geaccepteerd.
6. Bewustwording/ Voorlichtingscampagne: "wat gooien we weg" / "is het afval of grondstof"	11	De gemeente neemt deel aan www.samenhalenwealleseruit.nl en www.scheidadvies.nl . Deze campagnes zijn zichtbaar via Twitter, Instagram, TikTok en Facebook. Deze campagnes hebben nog onvoldoende bereik via onze eigen media en Afvalapp. Met een update van de Afvalapp ontvangen gebruikers meer tips.
7. Wat levert 't op voor een dorp/wijk door te belonen. Maak zichtbaar.	12	Een schone gemeente draagt bij aan bewustwording van grondstoffen. Een aantal dorpen heeft zelfs vrijwilligers (w.o. Rommelridders) die frequent afval opruimen. De inwonerspeiling laat zien dat een ruime meerderheid zwerfafval aantreft. Nieuwe opruimactiviteiten horen van Nederland Schoon/ Trashpackers zullen hiertoe worden beken.
8. Kinderen betrekken bij ideeën. Dat geldt ook voor wat ze op school eten en drinken en weggooiden aan plastics.	11	Basisscholen en scholen van voorgezet onderwijs nemen deel aan de educatieprogramma's van Groen Doen. Scholen die meedoen aan de lesprogramma's van Ho! Net yn 'e Kliko! Ontvangen een gratis GFT-container. Deze campagnes worden voorgezet.
9. Meer plekken waar afval kan worden gebracht / grof vuil route. Container voor zwerfafval plaatsen in dorpen.		Locaties waar grof vuil- zonder toezicht - kan worden gebracht leveren veel afval op. Helaas kan dit afval niet meer worden gescheiden zoals op milieuterreinen gebeurt. Gemeenten halen daarom geen grof vuil meer apart op.
11. Kringloop principe bevorderen. Weggeven/ garagesale/ Estafette Kringloopwinkels en repaircafés. Ruilen van kleding,	8	Hergebruik van goederen en spullen dragen bij aan de circulaire economie. Met speciale kringloopcontainers op onze milieuterreinen wordt voorkomen dat hergebruikbare spullen worden weggegooid.
12. Kerstbomen ophalen		Kerstbomen geheel of versnipperd worden aangeboden in de GFT-container. Een aparte inzameling is dan niet nodig.
13. Informatie over voorkomen van stank door groene container.		Voor tips voor een schone GFT-container wordt verwezen naar de website : https://www.milieucentraal.nl/minder-afval/welk-afval-waar/tips-voor-een-schone-gft-bak/
14. Wat levert een NEE/Nee sticker op? Worden er minder folders geproduceerd.	10	Met een NEE/NEE sticker bespaart jaarlijks ca. 30 kg papier. Die zullen daarom extra verspreiden en promoten.
15. Voorkeur: betalen per kg heeft meer nadelen dan voordelen.		De gemeenteraad zal bij de behandeling van het grondstof beleidsplan keuzes maken voor de toekomstige afvalinzameling.
16. Rol gemeente en Inwoner		De gemeenteraad zal bij de behandeling van het grondstof beleidsplan keuzes maken voor de toekomstige afvalinzameling.
17. Omruilen naar kleine container gratis		Inwoners besparen op hun afvalstoffenheffing door te kiezen voor de standaard container voor restafval. Dat is ook gunstig voor de gescheiden inzameling. De uitwerking daarvan kan in een nieuwe verordening afvalstoffenheffing 2022.
18. Gratis afvalstromen is verbeterd		Dit is al verwerkt in de tarieven voor 2020.
19. Visualiseren: communicatie/herhaling	11	De gemeente neemt deel aan www.samenhalenwealleseruit.nl en www.scheidadvies.nl . Deze campagnes zijn zichtbaar via Twitter, Instagram, TikTok en Facebook. Deze campagnes hebben nog onvoldoende bereik via onze eigen media en Afvalapp. Met een update van de Afvalapp ontvangen gebruikers meer tips.
20. Onderzoek: goede voorbeelden in de dorpen delen.	11	
21. Nascheiding: belonen eigen gedrag		Grof afval en vele andere stromen zijn gratis op de milieuterreinen. Thuis opruimen betekent dat grondstoffen gratis kunnen worden gebracht op milieuterreinen. Dit is al verwerkt in de tarieven voor 2020.
22. Uitbreiden: Jaarlijks project op scholen	11	
23. Faciliteren: Dorpskranten koppelen aan projecten	11	Dorpskranten en lokale media worden opgenomen de gemeentelijke media.
24. Papiercontainer: Praktische tips wekelijks verspreiden		De gemeente neemt deel aan www.samenhalenwealleseruit.nl en www.scheidadvies.nl . Deze campagnes zijn zichtbaar via Twitter, Instagram, TikTok en Facebook. Deze campagnes hebben nog onvoldoende bereik via onze eigen media en Afvalapp. Met een update van de Afvalapp ontvangen gebruikers meer tips.
25. Thuis textiel inzamelen - Terugkoppeling resultaten	11	We halen vooral herbruikbaar textiel en schoeisel op. Echter ook versleten textiel wordt gebruikt als grondstof. Dit wordt meegenomen in de toekomstige communicatie.
26. Jeugd/ Mac Donalds: Lokale wegbreng locaties/ verzamelbakken	11	
27. Duidelijkheid: Ho! Net yn 'e Kliko!		De gemeente neemt deel aan www.samenhalenwealleseruit.nl en www.scheidadvies.nl . Deze campagnes zijn zichtbaar via Twitter, Instagram, TikTok en Facebook. Deze campagnes hebben nog onvoldoende bereik via onze eigen media en Afvalapp. Met een update van de Afvalapp ontvangen gebruikers meer tips.
28. AfvalApp beter benutten	11	Met een update van de Afvalapp ontvangen gebruikers meer tips.
29. Milieuterreinen: stickers gratis acties verspreiden met kalender	11	De NEE-NEE sticker zal gratis met de afvalkalender worden verspreid.
30. Eigen koop gedrag: papier blijft belangrijk of alternatieven?	11	Het past in onze tijd om bewuster te kopen en minder te verspillen. Met hergebruikbare verpakkingen of "bewust plasticloos" kunnen de communicatiecampagnes worden vernieuwd.
31. Inkomstenbron voor verenigingen uit blik en plastic.		Scholen en sportverenigingen kunnen zich al aanmelden voor "schoon belonen". Hiermee kunnen ze de clubkas spekken door plastic en blikafval apart te houden en in te leveren. Gezien de zeer beperkte bijdrage aan inkomsten is de respons beperkt.
3 november 2020, online Groep A		
1. Bewustwording zorgt voor intrinsieke motivatie	11	Bewustwording over koopgedrag en het weggooiden van spullen kunnen de communicatiecampagnes versterken.

Vraag 1: Is 30 kilogram per jaar per inwoner haalbaar?

Goed streven, al is 2025 wel snel en er moet nog wel wat gebeuren! Stap voor stap dus. Maar deze groep is op zich positief over dit doel en vindt het voor zichzelf wel haalbaar. Huishoudens met kinderen wordt lastiger denken. Daarom zo goed mogelijk faciliteren van afvalscheiding, maak het zo gemakkelijk mogelijk en investeer daarin als gemeente.

Bij een goede scheiding thuis is 65 kg haalbaar. Ook kan op de milieuterreinen per inwoner 32 kg afval door sortering en scheiding als grondstoffen worden herwonnen. Daarmee komen we zeer dicht bij de doelstelling van 30 kg / inwoner.

Helpt dan ook betalen per kg? Of frequentie van afhalen naar beneden?

Men is wisselend over betalen per kg/difitar

Liefst wil je een negatieve prikkel voorkomen, voelt als straf en hiermee lok je bovendien (illegale) dumping uit. Het gebeurt nu ook wel eens dat iemand anders anoniem wat in je grijze container doet. Anderzijds mensen met minder afval worden met difitar positief beloond en difitar zal zeker helpen om afvalscheiding te verbeteren, maar voelt eerder negatief dan positief.

Dit is een afweging van voor- en nadelen van difitar.

Zakken met logo gemeente wordt nog genoemd als idee, had men vroeger ook en dan per zak betalen bijvoorbeeld. Wel vraagtekens bij hogere kosten door difitar: er komt toch ook tijd vrij bij medewerkers als er minder afval is?

Een 'betaalde' zak is een vorm van difitar. We zamelen geen losse zakken meer in.

Frequentie

Deze groep vindt 1 x per 3 weken prima (1 x per 4 wordt zelfs genoemd). Gewoon doen want dan moeten mensen wel beter gaan afval scheiden. Echter, voor grotere huishoudens is dit wellicht niet haalbaar, alternatieven bieden dan (plastic apart kunnen webrengen?).

Het gaat hierom een voorkeur om minder vaak in te zamelen.

Een link/chip op de container per adres zou mooi zijn, betalen voor wat je weggooit en belonen als dat minder is (is het mogelijk om minder afvalstoffenheffing te betalen als je je container minder vaak aan de straat zet)? Registratie met chip.

Dit is een afweging van voor- en nadelen van difitar. De minicontainers hebben al een chip. Daarmee registreren we de rechtmatigheid van het containebezit.

Vraag 2A: Wat kan de gemeente doen?

Zo goed mogelijk faciliteren zodat inwoners zo goed/gemakkelijk mogelijk kunnen afval scheiden

Communicatie

- Communicatie, voorlichting, zowel digitaal als in de lokale kranten (meerdere kanalen)
- Bewustwording en herhalen van informatie
- Maandelijks digitale nieuwsbrief verspreiden over afval met tips, ervaringen uitwisselen etc.
- Maandelijks afvaltip

De gemeente neemt deel aan www.samenhalenwealleseruit.nl en www.scheidadvies.nl. Deze campagnes zijn zichtbaar via Twitter, Instagram, TikTok en Facebook. Deze campagnes hebben nog onvoldoende bereik via onze eigen media en Afvalapp. Met een update van de Afvalapp ontvangen gebruikers meer tips.

- Omrop Fryslân inzetten met gezamenlijke gemeenten / Omrin
- Ho net yn 'e kliko meer promoten
- Terugkoppeling van resultaten helpt mee (als het kan per dorp, buurt of zelfs per adres) dat motiveert (waar doe ie het voor en hoe doen we het per jaar of per maand)
- Pluim geven, compliment, goede voorbeelden delen
- Actie op de scholen i.s.m. Mar en Klif, educatie
- Belonen, jaarlijkse prijsvraag voor scholen / stimuleringsprijs (of prijs voor dorp / plaatselijk belang)
- Informatie over afvalschieden, wat is gratis, welke soorten zijn er (en wat is gratis op de milieustraat), duidelijkheid
- Nascheiding hoe werkt dat, uitleggen / bekendheid aan geven dat Omrin dit doet
- Samenwerken met Omrin ook op gebied van communicatie / rondleidingen / bijeenkomsten
- Afvalschieden zo gemakkelijk mogelijk maken, faciliteren
- Papiercontainers
- Bladerbakken
- Meer lokale verzamelcontainers, ook in kleinere dorpen (glas, batterijen, blik, papier, kleding)
- Thema-avonden / bijeenkomsten met recente cijfers i.s.m. bijvoorbeeld Plaatselijk Belang
- Platform bieden om ervaringen te delen, faciliteren van verbinding
- Denktank faciliteren, ambassadeurs bij elkaar brengen
- Voorbeeld voetbalverenigingen die met acties iets kunnen verdienen voor hun club

Milieuterrein

- Verbeteren toegankelijkheid vooral van Joure (je staat allemaal in dezelfde rij en je komt van 2 kanten)
- Splitsing van de 'groene' rij, je staat nu eerst in dezelfde rij, zonde (Lemmer heeft dat wel)
- Aandacht voor ontgankelijkheid voor invaliden / ouderen, inwoners zonder auto (inclusieve samenleving), hoe hiermee om te gaan
- Plaatselijk belang betrekken bij oplossingen voor ouderen of stichting ANBO bijvoorbeeld
- Wegbrengen van plastic gratis maken (zodat container langer mee kan 1 x per 3 weken), of meer verzamelcontainers voor plastic (PMD) lokaal
- Waar kun je luiers kwijt? Faciliteren om dit apart weg te brengen (supermarkt?) dorps huis? Centrale container.
- Papier ophalen kan wel wat minder vaak.
- Zoveel mogelijk gratis is goed.
- Openingstijden: vrijdagmiddag er sowieso bij en zaterdag (de huidige verruiming zoals nu met corona is goed om te behouden) en meer variatie (middagen), 4 dagen is goed zoals in Lemmer
- Openingstijden Balk: verruimen, hier pak je de hele regio Balk mee. Is nu echt niet voldoende, stimuleert niet. Terrein moet klaargemaakt worden, duurt lang.
- Meer verzamelcontainers voor bepaalde soorten afval, vooral ook in kleine dorpen: batterijen, hout, verf, ijzer, huishoudelijke apparaten, blikjes, flesjes van plastic.

Vraag 28: Wat kunt u als inwoners doen?

- Beter afval scheiden, het kan echt beter! (maar hoe bereik je die groep die dit niet belangrijk vindt of zich hier niet bewust van is?)
- Klein beginnen, zelf doen
- Ervaringen en tips met elkaar delen (gemeente kan het platform bieden) of bestaande platforms gebruiken zoals DFM centraal
- Bijeenkomst houden in buurt/dorps huis (samen met Plaatselijk Belang, gemeente, Omrin)
- Samenwerken met scholen in het dorp
- Kinderen er thuis bij betrekken
- Weten wat je met afval kunt (kennis, lezen) zoals compost hoe doe ik dat en waar gaat het naar toe
- Ambassadeurs blijven.
- Meedoen aan Ho! Net yn 'e Kliko.
- Het onderwerp bespreken met vrienden, burens etc.

3 november 2020, online Groep B

Is 30 kg restafval per persoon haalbaar?

Ja, maar dan moet er wel veel gebeuren. Kijk naar voorbeelden in andere gemeenten. Plastic apart inzamelen voelt logisch maar het moet in de container; leg goed uit wat de nascheiding inhoudt en oplevert.

Wat tarief betreft zou er meer verschil kunnen komen tussen de 240 liter container en de 180 liter container – is positieve prikkel
Betalen per kilo levert gevaar op van dumpen in omgeving of in andere containers.

Wat kan de gemeente doen?

Informatie:

- over scheiden van diverse soorten afval – toevoegen aan afvalkalender
- campagne om mensen bewust te maken – op social media en in de weekkranten
- voorbeeldprojecten als van IVN en Ho net yn 'e kliko delen in stimuleren
- op afvalroutes bij "fout" afval info voor bewoner en aanspreken

Service

- verruimde openingstijden milieustraat houden
- aandacht voor ouderen, mindervaliden en anderen die niet zelf naar milieustraat kunnen gaan – ophaalroutes? (voor KCA is dat er al)
- op milieustraat hulp bij goed scheiden van afval – is plezierig én belangrijk
- ruimte rond containers in dorpen schoon en toegankelijk houden

Wat kunnen inwoners zelf doen?

- Elkaar helpen bij het wegbrengen van afval naar milieustraat – netwerken verbreden – vrijwilligers vragen – in wijk of dorp/stad oppakken
- Met elkaar projecten uitvoeren
- Samen alternatief bedenken voor het ophalen van oud papier – ophalen ander soort afval of zwerfafval – met vergoeding van gemeente
- Actief de ja/nee of nee/nee sticker delen

3 november 2020, online Groep C

Uitkomsten

Algemeen

- kiezen voor minder afval, geen Diftar
- de grijze container is meer dan groot genoeg
- toewerken naar meer afbreekbare verpakkingen
- kan Omrin nog meer dan nu in het afval scheiden, dan hiervan optimaal gebruik maken
- maak een aantal goede keuzes, wees niet overmoedig door teveel te willen en daardoor niet goed zicht te hebben, dit werkt verwarrend

Informatie en kennis

- bewustwording bij inwoners, over aankopen producten en hoe om te gaan met afval draagt bij aan wat inwoners zelf kunnen doen
- leren, kennis delen over het scheiden van afval
- ook over afval uit de groene container, hierover is teveel onbekendheid over wat in de groene container mag en wat en hoe dit wordt verwerkt
- excursie Omrin geeft groot inzicht
- filmpjes delen, over bv Omrin, of uit de presentatie
- diverse media gebruiken, APP, Website, weekblad, afvalkalender DFM Centraal, etc. o.a. met Wist u dat, etc....
- heldere communicatie over waar afvalproducten naartoe moeten, en HERHALEN, herhalen,

Milieuterrein

- tarieven milieuterrein zijn verhoogd, deze weer terugbrengen naar oude bedrag
- de prijs voor een halve aanhanger met afval is dezelfde als voor een volle aanhanger met afval, dit graag wijzigen of beter bekend maken

11
11

Inzamelroutes beslaan meerdere dorpen. Daardoor is dit technisch niet mogelijk.

11
11
12

Dit wordt al uitgevoerd via Mar & Klif in het programma Groen Doen en HNYK.

De sponsering voor het opruimen van zwerfafval dient eerst in concrete plannen te worden uitgewerkt.

11
11

Dit is te vinden op onze website, afvalapp en op de milieuterreinen.

11

Dit is te vinden op onze website en www.scheidadvies.nl

11

Omrin organiseert open dagen voor hun locaties in Heerenveen en Harlingen. Alle inwoners kunnen zich hiervoor aanmelden.

11

Dit is te vinden op onze website en www.scheidadvies.nl

Nog in 2020 ontvangen alle huishoudens een container voor oud papier.

Jaarlijks worden er in de herfst bladkorven geplaatst. Dit aantal is na 2017 fors uitgebreid.

11

De verzamelcontainers voor papier, textiel, glas hebben een ruime dekking. Blik hoort thuis in de grijze container. Voor batterijen en electra zoeken we naar uitbreidingsmogelijkheden.

11

Dit sluit aan bij het concept van vrijwilligers van HNYK.

11

Dit sluit aan bij het concept van vrijwilligers van HNYK.

11

Dit sluit aan bij het concept van vrijwilligers van HNYK.

Scholen en sportverenigingen kunnen zich al aanmelden voor "schoon belonen". Hiermee kunnen ze de clubkas spekken door plastic en blikafval apart te houden en in te leveren. Gezien de zeer beperkte bijdrage aan inkomsten is de respons beperkt. De sponsering voor het opruimen van zwerfafval dient eerst in concrete plannen te worden uitgewerkt.

12

Scholen en sportverenigingen kunnen zich al aanmelden voor "schoon belonen". Hiermee kunnen ze de clubkas spekken door plastic en blikafval apart te houden en in te leveren. Gezien de zeer beperkte bijdrage aan inkomsten is de respons beperkt. De sponsering voor het opruimen van zwerfafval dient eerst in concrete plannen te worden uitgewerkt.

Toeritten en doorstroming milieuterreinen opnieuw beoordelen.

6

Voor cellulose luiers wordt een aparte inzamelvoorziening geplaatst

6

Levert geen verbetering op voor de inzameling.

4

Is al huidige acceptatiebeleid.

4

Een uitbreiding van de openingstijden voor Lemmer en Joure is opgenomen. Een verruiming van de tijden in Balk is beperkt door het bestemmingsplan.

Hiervoor is een mobiele milieustraat een alternatief. Die optie zou in de toekomst verder kunnen worden uitgewerkt.

11
11

De inzet van HNYK wordt de komende jaren voortgezet. Die campagne is voor en door onza inwoners georganiseerd. Ook de programma's van Groen Doen en HNYK in het onderwijs verder ontwikkeld.

11

11

11

11

11

11

11

11

11

11

Dit is een afweging van voor - en nadelen van diftar.

1

De huidige tariefdifferentiatie draagt bij aan een betere afvalscheiding. Een verdere differentiatie verhoogt de lastendruk voor gezinnen met kinderen in de luiers.

1

Dit is een afweging van voor - en nadelen van diftar.

11
11

Dit is al opgenomen.

11

4

Het ongescheiden inzamelen van grof afval draagt niet bij aan de bronscheiding. Inwoners die minder zelfredzaam zijn, kunnen een beroep doen op mensen uit hun omgeving.

7

12

Het gaat hier om het opruimen van zwerfafval.

11

11

11

11

10

Grof afval kan gratis worden gebracht. Dit draagt bij aan een meer grondstoffen en minder afval.

De tarieven op onze milieuterreinen worden bekendgemaakt op de betaalzuil en op de website.

1

1

1

1

1

1

Dit is een afweging van voor - en nadelen van diftar.

11

11

11

11

11

11

11

11

11

11

- Het ongescheiden inzamelen van grof afval draagt niet bij aan de bronscheiding. Inwoners die minder zelfredzaam zijn, kunnen een beroep doen op mensen uit hun omgeving.

In 2021 wordt statiegeld voor plastic flessen ingevoerd.

Dit is een afweging van voor- en nadelen van diatar.

Dit behoort bij de optie "Minder vaak restafval ophalen en vaker GFT inzamelen"

Het ongescheiden inzamelen van grof afval draagt niet bij aan de bronscheiding. Inwoners die minder zelfredzaam zijn, kunnen een beroep doen op mensen uit hun omgeving.

Haalbaarheid 30 kg

	- Zou kunnen, maar er moet wel veel gebeuren. Of het in 2025 al te realiseren valt, is de vraag. - Helder zijn over wat die 30 kg inhoudt (na afloop van de huiskamergesprekken lichtte Gerben de Boer toe dat het gaat om de 30 kg die naar de afvalverbrander gaat, dus exclusief de herwinbare stoffen)	1	Dit is een afweging van voor- en nadelen van diftar.
Betalen per kilo of minder vaak legen grijze container	- Betalen per kilo leidt tot meer zwerfafval en afval bij andere containers indoen, of mensen gaan meer zelf verbranden – dat is niet wenselijk - Eens per drie weken ophalen: wordt als lastig gezien voor met name grote gezinnen. - Tarief moet niet omhoog: dat geeft mensen het gevoel dat ze recht hebben op het produceren van afval – ze betalen er immers voor? En het is demotiverend voor mensen die al erg hun best doen om minder afval te produceren.	1 1 1 1 1 1 2 1	
Wat kan gemeente doen om 30 kg pp mogelijk te maken?			
GEMAK:	- openingstijden milieuterrein: die zijn goed, ruim houden - Ophaalservice voor mensen die niet zelf naar het milieuterrein kunnen dat kan op meerdere manieren: - door de gemeente – ophaalroute voor bijv. grof vuil (KCA gebeurt al) - door medebewoners uit het dorp -> opzetten via buurtapp, dorpskrant of platform DFM Centraal - Het milieuterrein moet ook bereikbaar zijn te voet of op de fiets – nu vooral op auto's ingericht - Info over wat wel en niet in de grijze container mag (en waar het dan wel in moet) makkelijk vindbaar maken. Gebruik daarvoor de info van Ho net yn'e kliko – kan als bijlage bij afvalkalender of op de app	4 11	Het ongescheiden inzamelen van grof afval draagt niet bij aan de bronscheiding. Inwoners die minder zelfredzaam zijn, kunnen een beroep doen op mensen uit hun omgeving. Voor KCA is er al een maandelijkse ophaalservice. Toeritten en doorstroming milieuterreinen opnieuw beoordelen.
BEWUSTWORDING	- Positieve prikkels (stimuleren) werken beter dan negatieve - Zet in op minder afval -wat je niet maakt hoeft je ook niet te verwerken - Informatie delen en <u>herhalen</u>: op social media én via dorpskranten, weekbladen en Plaatselijk Belang - Jong beginnen: kinderen meenemen in het belang van minder afval en beter scheiden (lopende) projecten op scholen en in dorpen (zoals Ho net yn'e kliko) blijven ondersteunen en herhalen - Werk met goede voorbeelden om mensen op ideeën te brengen	11 11 11 11 11 11	
Wat kunnen mensen zelf doen?	- Afval voorkomen door eigen inkopen zonder plastic (zie filmpje Jorrit en Heather) - Zwerfafval ophalen met elkaar -> gemeente kan daar vergoeding voor geven - Met elkaar regelen dat afval van mensen die zelf niet naar het milieuterrein kunnen, wel naar het milieuterrein gebracht wordt - Goede voorbeelden posten op social media en aanleveren bij Gemeente - Via dorpskrantjes en Plaatselijk Belang tips uitwisselen - Met elkaar een project "Ho net yn'e kliko" opstarten	11 11 11 11 11 11	
5 november 2020, online Groep C			
Uitkomsten			
Complimenten van de deelnemers dat de gemeente dit gesprek samen met inwoners voert t.b.v. het te maken beleid.			
Aanbeveling: gebruik deze belangstellende inwoners om ideeën en communicatiemiddelen te testen			
Algemeen	- afval verminderen naar 30 kg p.p. is een fikse uitdaging. Het huidige leven (gericht op beiden werken, gezin en verenigingsleven) draagt bij aan koopgedrag bij supermarkt, met veel verpakkingen - verpakingsindustrie zou hiervoor ook in actie moeten komen - in Lemmer doen lokale winkeliers al veel aan duurzame verpakkingen. Dit kan gestimuleerd worden - eens per 3 weken ophalen zorgt voor discussie. Dat is goed want dan draagt het ook bij aan nadenken over afvalscheiding - goed gedrag belonen, door de afvalstoffenheffing verlagen bij minder afval - fikse boetes bij dumpen afval - ook richten op bedrijfsafval, ook daar het afval scheiden stimuleren	1 11 11 2 1	Dit is een afweging van voor- en nadelen van diftar. Dit is een afweging van voor- en nadelen van diftar. Dit is een afweging van voor- en nadelen van diftar. Dit is geregeld in de APV.
Informatie en kennis	- bewustwording en goed kijken wat je koopt. - voorlichting over afval scheiden, op allerlei manieren en met gebruik van allerlei middelen - bekendheid geven aan wat te doen met afval - app inrichten gebruiken om ook jongeren te bereiken, app hoeft niet specifiek gekoppeld te zijn aan gemeente DFM - laat mensen kiezen hoe ze gemeentelijke info willen (gemeentegids/afvalkalender/etc.), digitaal of papier. Niet beide doen - laat mensen weten hoeveel afval zij als huishouden produceren, wegen en via de app informeren - doe een proef met weegschaal uitzetten bij groepen mensen in diverse situaties, als inzichtelijk onderzoek - helder communiceren over vervolg oud papier per 1-1-2021	11 11 11 11 11 11 11	Een nieuwe Afval App wordt in 2021 in gebruik genomen.
Milieuterrein	het milieuterrein goedkoper maken, bijvoorbeeld m.b.v. afvalpas (op de app) waarop men bv 3x per jaar gratis afval kan brengen		Het ongescheiden inzamelen van grof afval draagt niet bij aan de bronscheiding. Daartoe kan grof huishoudelijk afval gratis worden gebracht op de milieuterreinen.
Voor/door inwoners	- afvalscheiding begint in de keuken, met verschillende bakjes. Ook voor elektrische apparaten, batterijen en lampen - doe een sorteerproef in een wijk of dorp. Nodig inwoners in een straat uit, en ga met elkaar in gesprek over waar welk afval thuis hoort, wat de route van het afval-> grondstof wordt - werk met afvalcoaches, deze kan aan de hand van de autocamera's in gesprek met inwoners. En ook kan deze een rol hebben op scholen, info en voorlichting bij kinderen van 9-12 jaar werkt	11 7	Locale inzamel en scheidingsresultaten zijn niet beschikbaar.
Digitaal ontvangen reacties			
De gemeente moet meer om de ouderen denken. Ouderen hebben vaak geen mogelijkheden om het groot afval weg te brengen, dus wordt het een rommelteje of in de grijze container. Ook het papier ophalen verdwijnt, vele verenigingen en scholen krijgen tekorten. Hier op school werd onder andere het schoolreisje ervan betaald en de kerk kreeg een deel. Op deze manier gaan de mensen afval niet meer scheiden.			
Het meedenken over afval moet helaas leiden tot kosten besparing. Wensen kunnen dus alleen als het geld oplevert. Toch denk ik dat het weer invoeren van een ronde grofvuil kan leiden tot hergebruik!! Er zijn altijd mensen die wel iets meenemen. Dus besparing en ruimte in de rest container. Het brengen naar het milieuterrein is voor onze doelgroep lang niet altijd een optie. Het nog meer scheiden van afval kost ruimte en is voor bewoners van appartementen lastig.			
Ik merk dat veel ouderen, die nog zelfstandig wonen, heel goed omgaan met het verzamelen van hun afval. Twee containers is meer dan genoeg. Het nog apart scheiden van bijv. glas, batterijen, papier geeft wel eens 'problemen'. Ik merk echter in de praktijk ook dat er alom geholpen wordt bij het aan de weg zetten van de container; dit is geen probleem.			
Grof vuil is voor veel ouderen een 'probleem'. Dit omdat ze vaak geen of onvoldoende mogelijkheden hebben om naar het milieuterrein te komen. Volgens mij is er genoeg bereidheid in onze gemeente om er voor te zorgen dat het grof vuil op de gemeentewerf wordt afgeleverd.			
De (grijze) containers worden nu eens in de veertien dagen geleegd; dat is 26 keer per container per jaar. Eens in de 3 weken ledigen zou betekenen dat de containers per jaar 18 keer geleegd worden. Haalbaar? Verstandig?			

Persoonlijk vind ik de **openingstijden van het milieuterrein** sinds de corona-pandemie een geweldige verbetering. Geen oponthoud en geen opeenhoping van mensen rond de containers. Wat daarvan de financiële consequenties zijn kan ik niet overzien. Voordeel is dat je ook veel meer persoonlijk contact hebt met het personeel; ze helpen je met het sorteren van hetgeen wordt aangeboden en houden ook meer toezicht op het scheiden van het afval. Wat mij betreft mooi zo houden; in ieder geval totdat de corona-pandemie achter de rug is. Daarna maar evalueren.

7

Persoonlijk ben ik een **voorstander van het systeem van DIFTAR**; vastrecht en gedifferentieerde tarieven. De 'vervuiler' betaalt. Zorgvuldig invoeren en proberen de bevolking mee te nemen in de ontwikkelingen.

1

Dit is een afweging van voor- en nadelen van diftar.

Kan het **ophalen van grof vuil** misschien een taak zijn voor De Werkjouwder (deze helpt mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt)?

Het ongescheiden inzamelen van grof afval draagt niet bij aan de bronscheiding. Inwoners die minder zelfredzaam zijn, kunnen een beroep doen op mensen uit hun omgeving. De Werkjouwder kan grof afval inzamelen (tegen betaling) en buiten de openingsuren brengen op het milieuterrein Jouré. De scheiding dient naar grondstoffen is noodzakelijk.

Maak het **omruilen** van de 240 l grijze container naar 180 l GRATIS

Omruielen van kleine container stimuleren

Afval ophalen 1 x per 3 of 4 weken: onverantwoord, als het warm is gaat alles stinken, er komen maden in als men vleesverpakkingen in de container doet. Wij moeten 4 km rijden voor een glasbak, voddens en oud papier, niet echt milieuvriendelijk.

2

Dit is een afweging van voor- en nadelen van diftar.

Vroeger hadden we hier een **milieu auto, en een auto die grofvuil** ophaalde. Als de gemeente er nu voor zorgt dat dit terugkomt, maak je de inzameling laagdrempeliger, er komt meer afval gescheiden mee, als de gemeente vraagt van ons naar het milieuterrein te gaan en je moet daar 20 km visa versa voor rijden dan vind ik dit beslist niet milieuvriendelijk.

Het ongescheiden inzamelen van grof afval draagt niet bij aan de bronscheiding. Inwoners die minder zelfredzaam zijn, kunnen een beroep doen op mensen uit hun omgeving.

Ik ben **tegen diftar**; dan moet er weer een weeginstallatie gekocht worden. En dat voor elke vuilniswagen. = extra spullen die niet nodig zijn, die dan ook weer stuk gaan. Wat een gedoe! Daar worden de algemene kosten alleen maar hoger van. Zijn we met zijn allen duurder uit.

1

Dit is een afweging van voor- en nadelen van diftar.

Zwerfafval: Ik 'doe' wel eens de berm onderweg naar huis. 11 km, alleen met mooi weer en alleen de rechterkant. Meestal heb ik dan een fietstas vol: het zou flauw zijn als ik daar dan volgens de diftar ook nog voor zou moeten betalen.

12

Wat **diftar** betreft: is er wel eens onderzocht hoe vaak er stiekem afval in iemand anders' container wordt gegooid?

1

Dit is een afweging van voor- en nadelen van diftar.